

WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W LUBLINIE

Fot. Archiwum WIOŚ

Zakres współpracy międzynarodowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie determinuje przygraniczne położenie województwa lubelskiego. Bieżące kontakty utrzymywane są z instytucjami zajmującymi się ochroną środowiska na terenie Białorusi oraz Ukrainy. W głównej mierze dotyczą ochrony wód i polegają przede wszystkim na wymianie informacji o stanie środowiska, pozyskiwaniu danych, zdobywaniu doświadczeń jak również rozwijaniu i doskonaleniu systemu wzajemnego powiadamiania w przypadku wystąpienia awarii lub nadzwyczajnego zanieczyszczenia wód granicznych.

Współpraca z Białorusią

Aktualne kontakty z Brzeskim Obwodowym Komitetem ds. Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska w Brześciu są kontynuacją współpracy zapoczątkowanej w latach siedemdziesiątych XX w. przez instytucje zajmujące się ochroną środowiska byłego województwa białkopodlaskiego. Poprzez współpracę z BOKds.ZNiOŚ realizowane są rekomendacje zawierane w protokołach z posiedzeń Polsko-Białoruskiej Podkomisji ds. Współpracy Przygranicznej, działającej w ramach Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej ds. Współpracy Transgranicznej. Ustalenia Podkomisji w zakresie ochrony środowiska realizują województwa lubelskie i podlaskie (Rzeczpospolita Polska) oraz obwody brzeski i grodzieński (Republika Białoruś). W roku 2010 odbyły się dwa posiedzenia Podkomisji – VIII po stronie białoruskiej (Brześć, 15.06.2010) i IX po stronie polskiej (Białowieża, 3.12.2010). W obu brał czynny udział przedstawiciel Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie. W zakresie ochrony środowiska Podkomisja postanowiła kontynuować współpracę na dotychczasowych zasadach oraz rozszerzyć ją o wspólny pobór prób odcinka granicznego rzeki Narew. Oba kraje zostały również zobowiązane do wypracowania wspólnych kryteriów oceny jakości wód transgranicznych.

W wykonaniu powyższego, w roku 2010, odbyły się dwa robocze spotkania WIOŚ w Lublinie z przedstawicielami Brzeskiego Obwodowego Komitetu ds. Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska w Brześciu – po stronie polskiej (29.06.2010, Biała Podlaska) i po stronie białoruskiej (5.10.2010, Brześć).

Głównym celem spotkań była wymiana doświadczeń w zakresie transgranicznej kontroli stanu środowiska i szybkiego informowania o ewentualnych zagrożeniach. Dokonano wspólnego poboru prób wód rzeki Bug na odcinku transgranicznym. Omówiono wyniki badań tej rzeki oraz jej głównych dopływów, zrealizowanych przez obie instytucje. Zwrócono w szczególności uwagę na sytuację związaną ze złym stanem wód rzeki Bug w drugiej połowie czerwca 2010. Strona białoruska poinformowała o przebiegu prac modernizacyjnych miejskiej oczyszczalni ścieków w Brześciu. Rozpoczęto prace zmierzające do ustalenia wspólnych kryteriów jakości wód powierzchniowych.

Ujście rzeki Muchawiec do rzeki Bug - widok od strony miasta Brześć

Fot. M. Sobocińska

Współpraca z Ukrainą

Współpraca z Ukrainą w zakresie ochrony środowiska zapoczątkowana została w latach 90-tych XX w. Jej podstawą były: umowa między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o stosunkach prawnych na polsko – ukraińskiej granicy państwowej oraz o współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych sporządzona w Kijowie 12 stycznia 1993, umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska sporządzona w Warszawie dnia 24.01.1994, porozumienie o utworzeniu związku Transgranicznego Euroregion Bug, podpisane w Łucku w dniu 29.09.1995 oraz umowa między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych, podpisana 10.10.1996 w Kijowie.

Główny obszar współpracy stanowi wymiana informacji dotyczących stanu środowiska w obszarze przygranicznym z wykorzystaniem - przy analizie porównawczej rezultatów badań - danych dotyczących lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych wód granicznego odcinka rzeki Bug oraz terminów ich poboru.

Wyniki badań wód rzeki Bug w punktach monitoringu granicznego w miejscowościach: Kryłów, Zosin i Horodło oraz wstępna ocena jakości wód poprzez klasyfikację stanu ekologicznego i chemicznego przekazywane są stronie ukraińskiej raz na kwartał.

Dane monitoringowe wykorzystywane są także w pracach Polsko-Ukraińskiej Komisji do spraw Wód Granicznych, a w szczególności działającej w jej ramach Grupy Roboczej ds. Ochrony Wód Granicznych (OW). W pracach tej grupy – podobnie jak Grupy Roboczej ds. Nadzwyczajnych Zagrożeń (NZ) – uczestniczy przedstawiciel WIOŚ.

Dla potrzeb Grupy OW, w ramach programu TACIS CBS, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie przekazał wyniki badań wód rzeki Bug w wyżej wspomnianych punktach, dla dziesięciu rekomendowanych wskaźników zanieczyszczeń (zawiesiny ogólnej, BZT₅, tlenu rozpuszczonego, azotu amonowego, azotu azotynowego, azotu azotanowego, azotu ogólnego, fosforanów rozpuszczonych, chlorków i siarczanów).

W związku z wystąpieniem niskich wartości stężeń tlenu rozpuszczonego w rzece Bug w czerwcu 2010, będących wynikiem niekorzystnych warunków meteorologicznych, monitorowano wskaźniki zanieczyszczeń i prowadzono bieżącą wymianę informacji.

Państwowa Inspekcja Ekologiczna Obwodu Wołyńskiego przekazała jednorazowo rezultaty badań w punktach pomiarowych w miejscowościach Litowież, Ustług i Jagodin.

Co najmniej raz w roku aktualizowane są dane teleadresowe instytucji zajmujących się ochroną środowiska oraz zapobieganiem zdarzeniom o charakterze nadzwyczajnym i usuwaniem ich skutków po obu stronach granicy.

W lutym 2010, Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Naczelnik Państwowej Inspekcji Ekologicznej Obwodu Lwowskiego, zawarli porozumienie regionalne, w którym określono obszary współpracy służb inspekcyjno-ekologicznych Obwodu Lwowskiego na Ukrainie oraz województwa lubelskiego Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedstawiciel WIOŚ wziął udział w warsztatach pn. Zarządzanie Zasobami Wód Transgranicznych Europy Wschodniej i Północnej (kwiecień 2010, Kijów na Ukrainie), zorganizowanych przy współpracy Komisji Ekonomicznej dla Europy ONZ (UNECE), Międzynarodowego Centrum Oceny Wód (IWAC), Ministra Ochrony Środowiska Ukrainy oraz Komitetu ds. Gospodarki Wodnej Ukrainy.

Celem warsztatów było praktyczne podejście do przygotowywanej drugiej oceny transgranicznych rzek, jezior i wód podziemnych, planowanej do zaprezentowania na Konferencji Ministerialnej w Astanie (Kazachstan), we wrześniu 2011.